

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt
Fél évre 3 „
Negy. évre 1 frt 50 kr.
Egy szám ára 5 kr.

Hirdetések és nyil-
téri közlemények
jutányosan közöltenek.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Starce-ovai ut 3 sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherceg
utca 11 szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, előfize-
tési és hirdetési díjak,
úgy a lap szétküldé-
sére vonatkozó pana-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap, szerda és
péntek reggel.

Főszerkesztő:

Feymann Gyula.

Felelős szerkesztő:

Dr. Hódy Antal.

Hirdetések

Vig Simon nyomdájában is felvétetnek.
Starce-ovai utoza 3. szám.

A szipolyok.

„Sohasem jó a baj egyedül“, ezt tartja a közmondás és ez be is teljesedett a végvidék gazdáinak a múlt évben. Nemcsak, hogy nem volt termés, de az előre eladott reménybeli termés előlegét kétszeresen, sőt háromszorosan kellett visszafizetni. Sok kis gazdának okozta vesztét a múlt évi őszi termés, de még többnek az itt különösen garázdálkodó terményuzsora. Es a pusztulás a múlt évi rossz termés nyomában a terményuzsora következtében járt, a mely 6-8 frtos differenciákat követelt az amugy is megszorult kisgazdától, ha a kormány rendeletileg nem intézkedik a terményuzsora hivatalból való üldözése iránt.

A hatóság erélyes közbelépése akadályozta meg, hogy összes kisgazdáink végleg el nem pusztultak. Igaz, hogy e közbelépés későn és nem azzal az erélylyel, nyomatékkel és szigorral történt, a mint azt a dolog természete megkövetelte volna. A hatóságok megtorló intézkedések helyett a békéltető, a kiegyeztető szerepét vállalták el és így megtörtént, nem egy, de igen sok esetben, hogy a magára hagyott kisgazda az 5 vagy 6 forinton eladott buzáért 10-12 forint fizetésére kötelezte magát, hogy csak a pórt kikerülje, sőt nem elég, hogy a gazda az

előlegesen fölvev 50 vagy 60 forint helyett 100-120 forint visszatérítésére váltó aláírásával kötelezte magát, hanem ezen összeg után még 7-8 százalék kamatot is fizet. És ez az igazán égbekiáltó uzsora és lelkiismeretlen kizsákmányolása a népnek még a napi sajtó körében is védelemre talál.

Nevezetesen a kormány egyik legbizalmasabb lapja, sajnálkozását fejezi ki a fölött, hogy a kormány a kereskedelem ezen rut kinövése, a terményuzsora ellen oly szigorúsággal járt el, mert ime, most a megszorult kisgazda sehonnán sem tudja hitelszükségletét kielégíteni. Nagyon jól ismerjük az ilyen krokodilus könyveket, a melyek a kisgazda sanyaru helyzete fölött keseregvén, ezt azzal óhajtják orvosolni, hogy a kisgazda amugy is nyomasztó helyzetét a terményuzsora szabad garázdálkodásával még súlyosbitják is.

Igaz, hogy a gazdának hitelre van szüksége, de igaz az is, hogy az olyan hitel, a melyet a gazda a terményuzsora czégerével szerez meg, nem előnyére, de vesztére szolgál.

Elég szomorú dolog és itt nyilatkozik meg a kormány mulasztása a legkézzelfoghatóbban, hogy eddig a gazdahitel és különösen a kisgazdahitel rendezése ügyében semmi sem történt.

Ha valamikor, úgy most különösen sürgős feladata a kormánynak ezen

mulasztásokat azzal pótolni, hogy a felállítani szándékolt hitelszövetkezete-
ket minél nagyobb számban első sorban ami vidékünkön igyekezzenek szervezni, ahol a terményuzsora a tönk szélére juttatta a kisbirtokosokat.

Ez kétszeres kötelessége a kormánynak, mert a kisgazda-hitel elhanyagolása tudatosan történt. Annak a rendszernek a kifolyása ez, a melyet a ma is uralmon levő párt ebben az országban meghonosít; a mely nyugodtan nézte a kis ember pusztulását és az uzsora minden fájának korlátlan pusztítását.

Ez a rendszer kényszerítette bele kisgazdáinkat abba, hogy a terményuzsorát vegye igénybe hitelszükségletének kielégítésére, sőt a gondoskodás legkisebb mérvét is nélkülöző nép még szinte jóakaróját látta a Hahn Bernátok, továbbá a Schlesinger és Polákovicsokban, a kik zavarában ily jóakarólag könnyítettek rajta. A gondosság ezen hiánya a tönk szélére jutott kisbirtokost arra készíti, hogy a szocializmusban keressen vigaszt.

Messze, nagy jelentőségű szociális feladat vár tehát a kormánynak az ipari és gazdasági hitelszövetkezetekről szóló törvény végrehajtásában; csakis ez az egyetlen eszköz, a melylyel nemcsak a kisbirtokos, de még a munkáselemet is az uzsora minden nemé-

TÁRCZA.

Költemény az életből.

Okosabbat nem tetteünk, hát beültünk egyik vasárnap délelőtt barátommal, ki a szomszéd mezővárosból jött el hozzám látogatába, a korzón levő ezukrázdába, amely a város szépeinek gyűlhelye. Ma azonban a mámoros tavaszi levegő kicsalta őket a napsugaras korzóra, ott hagyva a még jól fűtöt szobát. De hát mit tudjuk azt mi elpuhult férfiak, hogy mit suttog az első lány szellő, a korán nyiló ibo ya, azokba a rózsás lányfülecskébe.

Mi tehát az ablaktáblák mögöl gyönyörködünk a nyüzsgő sokaságban, mely mosolygó asszony és piruló lány arcokból áll, vegyítve az ifjú fehérszögű seladónak blazirt arcaikkal.

Olesfai barátomra is mágnesként hatott a gyönyörű idő, én azonban hajlandó vagyok elhinni, hogy a gyönyörű asszonyok, mert egyre unszolt, hogy menjünk mi is közéjük. Daczára ellenvetéseimnek, makaesnl ragaszkodott eszméjéhez. Söhajtva bújtam hát tavaszi kabátomba, melyet egy szolgálatkés pinczér tartott elém és kiléptünk az utcára.

Már jóskáig sétálgattunk úgy karöltve, jobbra balra köszöntve, mikor Olesfai barátom egyszerre csak egy feltűnő párnak köszönt. Feltűnő azért, mert senkisé ismerte őket és az első pillanatban meglátszott rajtuk, hogy nagy urak. Ezen két ok volt az oka annak, hogy ráivalltam barátomra:

— Te ismered őket? Nehány napja vannak itt és az egész város már lázban ég, hogy: „kik ők és merre van hazájuk?“ Engem is meginterepellált vagy egy feltűnő ember. De most végre találtam egy lényt, ki felvilágosítást fogadni e rezeszerű alakokról, mert a város lakói már azzá tették őket. A férfiak azt állítják, hogy az asszony egy megelevenült Puck, pajkos mosolyával, és villogó szemével; a hölgyek pedig máris fülíg szerelmesek az új Szent-György lovába.

— De hát mondd ide valók?

— Nem. Párisban élnek állandóan, ott van a palotájuk és Páris közelében a birtokuk. Az asszony szülei a fővárosban élnek, a férfi pedig abból a vidéki városból való, ahonnan én. Az ő szülei ott élnek. Egy évben egyszer tavasz felé mindig elrándulnak meglátogatni a szüleiket. Most is bizonyára átutazóban vannak és a legközelebbi gyorsvonat elröpi őket kis városkánkba, hol két öreg ember türelmetlenül vár rájuk. Nézd meg jól őket, nem mindennapi emberek és ki tudja látod-e még valaha.

— Mi a nevök?

— Horváth Kálmán követségi attasé és felesége szül. Semyei Elma.

— Csak nem az az énekesnő?

— De az.

— Hogy kerülnek ezek össze. Ez igazán érdekel.

— Hiszen épen ebből áll az ő regényük.

— Ah! Talán valami vitriol, vagy morphiium história, mi? Pedig nem látszik másképp valami szenvedősnak az asszonyka. Kár!

Nem szeretem a nőkben az ó — divatut, csak a modernet.

— Modern asszony ez, barátom, tetőtől talpig. Hiszen a mit tett, az mutatja épen, hogy modern. Dédanyáink egyike bizonyára nem oly biztos kézzel markolt volna a fonalakba, melyek akaratával ellenkezőleg bonyolultak. De elmondom a történetüket, mely tulajdonképen nem is valami oly nagyon különös. Inkább a szereplők, kikben oly esodálatosan párosul a századvégi ember az ós emberrel. Na de kezdem.

— Csupa fül vagyok. — — — —

Sok éve már annak, hogy az asszony Horváth-tal a bátyja révén megismerkedett. Horváth még akkor hadnagy volt a közös hadseregben. A talpig nemes embernek csakhamar megtetszett a leány, nem szépségével, hanem egyszerű keresetlen modorával. Mi sem természetesebb, mint hogy a leányra is gyakorolt hatást a valóban elegáns és nem léha tiszt. A dolog vége persze az lett, hogy egy év lefolyása után a férfi megvallotta a lánynak szerelmét, de egyszersmint azt is, hogy nem tetheti magáévá, mert anyagi helyzete és becsülványa nem engedik meg. Üres ígéretekkel sem állítja, mert nem tudja: módjában lenne-e azokat valaha beváltani? Csak becsületszavát adta, hogy sohasem nősül meg ha Elma nem lehet az övé! . . . — Ez az ígélet pedig elég volt az akkor tizenhétéves leánynak, hogy felvegye a küzdelmet az élettel . . .

Mikor bucsút mondtak egymásnak sok évre, még a leggyakorlatabb szem is alig vehette észre, hogy a két kéz egy pillanatra szo-

től megmenteni és a szocializmusból a jelenlegi társadalmi rend alapjára visszavezetni sikerül.

Nem szeretnők, ha maga a nép erőszakolná ki az érdekeivel azonos szociális politika folytatását, de ha a kormány félhivatalos közlönyei az első helyes irányban tett lépéseket akként bírálják el, mint a hogy ezt most olvastuk, és ha a szocializmus legfőbb okát képező uzsora-visszaéléseknek nemcsak takaró köpenyül szolgálnak, de azt még kedvező színben is tüntetik föl, akkor ne csodálkozzunk azon, hogy a szocializmus napról-napra nagyobb arányokat ölt és ne csodálkozzunk azon sem, ha mi is oda jutunk majd, a hova Olaszország: a szociális forradalomba.

A szabadelvű párt értekezlete.

Megemlékeztünk már mult pénteki számunkban, hogy a szabadelvű német-magyar párt elnöke, Bachmann Antal az elnökségtől visszatépett.

A párt vezérfőfői mikor elnöküknek ezt az elhatározását hírül vették, mindent elkövettek, hogy Bachmann ezen elhatározásától eltérítsék. De minden igyekeztük kárba vették, úgy hogy ezen fontos kérdés eldöntése végett kénytelenek voltak a párt-értekezletet összehívni.

Mult szombaton, f. hó 4-én este tartott meg az értekezlet a Wiedmann-féle sörházban. Az értekezletre megjelentek az anya párt hoz tartozó összes bizottsági tagok, természetesen a kilépett hat bizottsági tagnak a kivételével.

Az értekezlet megnyitásával Bachmann Antal pártelnök hosszabb beszéd-

ben fejtegette eddig elfoglalt álláspontját, s működését a szabadelvű párt elnöki székén, kijelenté, hogy a jövőben is hű marad elveihez, s együtt fog haladni a párt vezetésével, azonban előre haladott korára s elfoglaltságára tekintettel az elnöki tisztet továbbra meg nem tarthatja, s azért megköszönve a párt bizalmát, és azt a ragaszkodást, mely ismételve nyilvánult személye iránt, — az elnökségről visszavonhatatlanul leköszön, s kéri felmentését.

Az elnök meghatottságtól remegő szavait a mindenfelől kitérő rokonszenv nyilvánulása követte, egymást érték a kapacitások, kérő szavak, hogy az érdemes elnök továbbra is tartsa meg, vagy legalább egyelőre ne hagyja el tisztét.

Több felszólalás történt s különösen Dr. Radda Ignác, és Winterfeld János fejtegették annak a szükségességét, hogy Bachmann Antal az elnöki székben továbbra is megmaradjon, s különösen a mostani viaszonyok közt ne hagyja vezér nélkül a pártot. Hosszasabb vita után Dr. Radda Ignác indítványára elhatározta a párt, hogy a Bachmann lemondását ezáltal nem veheti tudomásul, s kéri az elnököt, hogy egyelőre továbbra is vezesse a pártot. Egyszerűsöd, mielőtt úgy az elnöki szék betöltése, mint egyáltalán a párt fenállásának kérdésében véglegesen döntenének, a főispán annak módja szerint kérdeztessék meg, vajjon a szabadelvű anya pártot, mint ilyen elismerése a liberális eszmék s a párt hivatott képviselőjének, avagy sem, és működését, irányát, fenállását helyesnek, pártoládnak találja-e, s ő is támogathatja-e vagy sem? A párt a továbbiakra nézve a főispán válaszával függően fog határozni.

Erre a határozatra az adott okot,

hogy már az első pártbomlás alkalmával is az anya párt fenállása mellett nyilatkozott a főispán, és mégis egyes, hozzá közelálló tisztviselők a kilépett, u. n. független szabadelvű párttal szavaztak.

Ezen határozat kimondása után szólt föl Feymann Gyula, azt hangoztatva, hogy tekintettel Bachmann aggodalmára, s határozott lemondási nyilatkozatára ne kényszerítsék őt továbbra az elnöki tiszt vi elérésére, vegye a párt tudomásul a lemondást s töltsék be az elnöki széket azonnal, még pedig olyan egyénnel, a ki a magyar nyelvet bírja, a mi a párt képviselése szempontjából igen fontos kérdés.

Bár a felszólaló utóbbi indokát sokan helyeselték, — a határozat ki lévén mondva az indítvány felett nem határozhattak.

Ezzel végződött az értekezlet, melynek befejezése után is megmaradt Bachmann lemondási nyilatkozata mellett

Elhatározatott még, hogy az értekezleten történtek titokban tartassanak. Ehhez a közép korba illő, s különben is kivihetetlen titkolózáshoz csak az a szavunk van, hogy mai napság, a mikor a közélet publikus voltánál fogva még az országos pártok bizottságok, s egyebek értekezleteit, sőt legtöbbször a miniszteri tanácskozásokat is a nyilvánosság kíséri: érthetetlen, hogy épen a pancsovai szabadelvű politikusok akarnak areopagot alkotni.

Ennek a titkolózásnak sem helye, sem pedig semmi eredménye nem lehet, különösen pedig akkor, mikor egy régóta fenálló párt létjogultsága iránt intéznek nyílt, és jogos kérdést a főispánhoz, s attól nyílt, határozott feleletet várnak.

rosabban képesül össze és hogy a mikor a férfi belemélyezte tekintetét a leányba, annak bársnyos lágyságu szemei egy nűanszal sötétebbek lettek. De ez csak egy szempillantásig tartott és aztán ismét mindkettő ura volt helyzetének

Horváth Bécsbe ment a hadiiskolára. Elma a szinipályára lépett, hol rövid idő alatt hírnévre tett szert . . . Ezután történt, hogy a mi városunkban egyszerre csak az a hír terjedt el, hogy Sennyei Elma átutazóban egy jótékony célú hangversenyt rendez és a jegyeket maga viszi el a házakhoz. Így jutott el Horváth szüleihez is, kik egyszerű bájós lényétől elvarázsolva meghítták estebédre, a mire a leány anyjával elismont. Hogy akkor este mi történt, annak töredékeit mi a külvilágban csak akkor tudtuk meg, mikor a fiatal pár először duzzogott egymással a lombard ég alatt. Mondják, hogy vacsora után kiment a leány Horváthnéval a kertbe és ott formaliter meg kérte Horváth kezét. Az anyja eleinte a meglepetéstől ellenkezett, de mint rendkívül okos asszony, csakhamar észrevette, hogy az nem lehet köznapis szerelem, mely éveken keresztül, küzdelem közepette sem csökken. Félre veti a hagyományt, ő kéri ki az ádást, míg a férfi a nagyvilágban küzd, hogy elérjék azt a társadalmi állást, melyre becsvágyuk áhított.

Másnap elutaztak Sennyeiek és már rég el is feledték a bájós művésznőt, mikor egyszerre befejezést nyert az a poetikus valami, ami ezt a két emberfiát egy évtizeden keresztül elválasztotta, hogy aztán ismét örökre egyesítse őket.

Horváth kinevezetését és hazatértét ünnepeztük szűk családi és baráti körben. Vigan voltunk valamenyen, a mikor egyszerre Horváthné felkelt és miközben fia vállát meg érinté, így szólt:

— Édes jó fiam! Te a mai nappal sok dicsőséget és büszkeséget hoztál reánk, de te azt is tudod, hogy én mint afféle egyszerű polgárasszony azt szeretném, hogy teljesen bol-

dog légy és csak úgy tudom elképzelni, ha téged és bennünket is szerető asszonyt hozol a házhoz. Sokszor mondtad tréfálva, hogy reám bízod menyem választását. Nos, kedves fiam, én választottam és azt hiszem, jobban te sem tehetted volna.

— Anyám! kezdé Horváth és halotthalvány lett, de az anyja nem engedte befejezni; kezével esendett intett és egy titokzatos mosollyal ajkán elsietett.

Kinos várakodás szállta meg erre az egész társaságot, mely tetőpontját Horváthban lelé, ki mereven bámult maga elé. E pillanatban nyílt az ajtó, melynek keretében Horváthné állt kézentartva Sennyei Elmát.

Az általános meglepetés moraja futott végig a jelenlevők során. Csak a szerelmesek maradtak némák. Szoborként állottak egymással szemközt és úgy látszott, mintha minden élet kihalt volna belőlük. Csak szemeikben lobogott mély, szenvedélyteljes, ki nem alvó tűz.

Horváthné törte meg végre a feszültséget. Szép lassan a leányhoz vezette fiát, kitérte karjait és a leány feje egy halk sohajjal hajlott jegyese vállára.

A többit már magadtól is tudod. Nemsokára meg volt az esküvő és azóta külföldön élnek, ahova Kálmán be van osztva.

S tudod, valahányszor látom a mostani nőket, kik hivalkodni szeretnek a modernségükkel, szeretném elmondani egyenkint mindegyiknek ezt a történetet. Így képzeltem és képelem még most is a nőt, mint amilyen ez az asszony. Nem vár összetett kézzel, míg valaki elveszi, hanem küzd ő is, hogy elnyerje azt, akit szíve választott ki magának. Nem csügged el a várásban ő maga is beleveti magát a létért való küzdelembe, csak hogy elérje célját. Együtt fárads a férfival és nem a férfi ellen, egy oly pályán, a melyre őt testi és lelki ereje nem utalja. Nincs szüksége a nőnek doktorátusra és más effajta ezifraságokra, van neki elég kivívni valója a maga terén, hova őt a szent természet rendelé. Maguk teszik magukat boldogtalanná az-

zal, hogy elvétetik magukat az elsővel, aki arany láncot ígér nekik. Azután, mikor már késő, mindig kitérnek, hogy a lánc, mikor lekopik, csak réz, vagy legjobb esetben ez üst. Győződjék meg előbb róla, hogy szin a rany; csak akkor akassza a nyakába. Ha úgy tennének a lányok, a modern lányok ahogy szeretik magukat hirdetni, akkor eldicsőkedhetnek azzal is, hogy férfiasak és megmaradnak mégis nőknek. Mert hiába egy nő csak akkor ígéz, csak akkor bájol, csak akkor van hatalma fölöttünk — ha nő!

Ime ez az asszony sem vetette le nőiességét annyi küzdelem közepette és azon a pályán. De ezt a pályát választotta, csak hogy hírnévre szert tegyen, no meg, mert nagyon becsvágyó az asszony is. Keresztül vész egy utazást a mi kis városkánkba, hogy Horváthné szívét megnyerhesse. Visszaütasit egy tuezat kért és mind ezt azért, hogy keblére borulhasson annak, akit szeret. Csupa nő — csupa szív!

Mihelyt egy nő kivetkőzik nőiességéből, letörli magáról azt a költészetet, ami mindaddig körülvette és ami angyallá, más lényvé tette a realis férfi előtt. S lásd, kedves barátom, én azt mondom neked, hogy azért vagyunk mi is olyan léha, üres fecsegők. Minek lennénk mi férfiak, ha nincsenek többé nők?! — — —

Egy fordulónál* szemközt jött velünk egy érdekes pár. De amint hosszan elnéztem őket: az asszony ígézően simulékony alakját, melyen lágyan omlott alá az ezüst-szürke plüssruha s a férfi magas karsú alakját, melyre az egyenruha ráöntve látszott, amint karöltve haladtak, mosolyogva, csevegve, úgy tetszett, mint ha egyedül járnának a divatos világban. Mintha egy rózsaszínű kö del keritené őket a többitől és mintha az asszony gesztenyeszínű fürtjei körül egy glória lebegne.

Káprázat!

Egy pajzán napsugár szerelmesen csókolta végig a laza hajhullámokat és örökifju védő karjaival átölelte őket a — poezis!

Kende Paula

H i r e k.

Személyi hir. Veszely, a Szegeden államaszó 46-dik cs. és kir. gyalogezred őrnagya néhány nap óta városunkban tartózkodik. Tudvaleg az ősszel ettől az ezredtől fog egy zászlóját városunkban elhelyeztetni.

Dániel Ernő lemondása. Beavatott körkben az a hír van elterjedve, hogy br. Dániel Ernő keresk. miniszter legközelebb megválk tárczájától. Vele együtt menni fog államtitkárja Vörös László is, a ki valamelyik pénzintézetnél nyer kárpótlást. — Dániel utódául Tisza István grófot emegetik. — E hír már a fővárosi sajtót is foglalkoztatta.

Merénylet a verseczi püspök ellen. Zmajanovics Gábor verseczi g. k. szerb püspök ellen tegnapelőtt a pünkösdi körmenet alkalmával, egy Popovics nevű volt kalugyer, veszélyes merényletet követett el. Ugyanis egy hatalmas doronggal rátámadt a teljes ornátusban levő főpapra, s agyon akarta ütni. Serencsére közelben állók lefegyverezték a dühöngő merénylőt, s véresre verve átadták a rendőrségnek. A merénylet óriási rémületet idézett elő; a püspök azonban nyugodtan végzte a misét. — A merénylő valószínűleg fel volt bérelve a püspök ellen agitáló radikálisok részéről. — A szerencsésen megmenekült főpapot mindenfelől szívélyes üdvözlésekkel tüntették ki, első sorban pedig Pálffy főispán.

Miniszteri biztosok. A felső kereskedelmi iskolában megtartandó szóbeli érettségi vizsgálatokhoz kirendelt miniszteri biztosok holnap fognak városunkba érkezni. A kereskedelmi miniszter kiküldöttje Mág János keresk. és iparkamarai titkár a déli vonattal. Dr. König Gyula pedig, aki a közoktatásügyi miniszter megbízotta, s a bizottság elnöke az esteli vonattal fog ide érkezni. — Péntek reggel konferenciát tartanak a tanári karral, s ugyanaznap kezdődik a vizsga, mely szombaton ér véget.

Vasuti gyűlések. A torontali Lelyi érdekű vasutak részvényesei június hó 26-án d. e. 10 órakor Nagy-Becskereken, a megye székházában rendes közgyűlést tartanak. — A pancsova-petrovoszellői h. é. vasút részvénytársaságának igazgatósága ma délután 3 órakor szintén ülést tart a városháza kis termében.

A gazdasági egyletből. A Torontálmegeyi gazdasági egylet közgyűlése f. hó 5-én folyt le gr. Csekonic Endre elnöke mellett. Megválasztott a tisztkar, és a választmány. Vidékünkéről a következők lettek választmányi tagok: az antalfalvai járásból Paulini Soma, Iljevic István; az alibunári járásból Kajtar Jenő; a pancsovai járásból Jablonszky Miklós, Ruppenthal Ádám, Szabadkay Ignác. — Elhatározott, hogy az év őszén Becskereken nagyszabású állatdíjazást rendez az egylet. — Tárgyalatott végül Poroskay Béla memorandum a agrárszocializmusról, melyet kevés módosítással elfogadott s a miniszterelnökhöz terjesztett a közgyűlés.

Gromon-egylet gyűlése. A „Gromon-Dezső magyar nyelvterjesztő-egyesület“ június hó 5-én tartotta Mattanovich Adolf elnöke alatt rendes évi közgyűlést a „Társaskör“ nagy termében. A tagok nagyon csekély számban voltak jelen. A napirend egész terjedelmében való elfogadása után a titkári jelentés — miután a helybeli lapok már szórolszóra közölték — felolvasottnak tekintett. A pénztárosi jelentés és a jövő évi költségvetés is minden lényeges vita nélkül tudomásul szolgált. Kissé nagyobb élénkséget csak a „Pancsovai Magyar Dalkör“ 150 frt tartozásának mikénti leírása okozott. Végül az igazgatóság indítványához képest ez alkalommal 30 frt iratott le azzal, hogy jövőben az igazgatóság az egyesület anyagi erejéhez mérten, basonló indítványt terjeszzen a közgyűlés elé. A 100 frtos „Milleniumi“ ösztöndíjra vonatkozólag a közgyűlés újból kimondta, hogy ezen ösztöndíjra csak tanárok, tanítók és tanítónők gyermekei tarthatnak igényt, jóllehet az alapító levél rendelkezése e rézben egész világos. A közgyűlés, 20 igazgatótanácsos és 3 számvizsgáló megválasztása után véget ért.

Eljegyzés. Urhegyi Antal m. kir. honvédhadnagy Aradról eljegyezte Szöllösi Etelt, Szöllösi István dr. fehértemplomi ügyvéd leányát.

Hivatalos levelezés a külfölddel. Egy régebbi kormányrendelettel a belső hatóságoknak meg van tiltva a külföldi hatóságokkal közvetlenül érintkezni. Ezen általános szabály alul most már kivétel is van, a mennyiben a fővárosi államrendőrség, a törvénytörzsi jogal felruházott és rendezett tanácsú városok rendőrkapitányainak sürgős esetekben meg van engedve a külföldi hatóságokkal közvetlenül is érintkezni.

Gépkezelők vizsgája. A gépész és fűtők vizsgája 1898 évi június hó 11-én délelőtt 10 órakor tartatik meg a nagybecskereki áll. építészeti hivatalban. Vizsgáznai szándékozók a mondott nap délelőtti 9. órájáig jelentkezhetnek.

Népkönyv-gyűlés. A „Pancsovai Népkönyv-egyesület“ mult hétfőn vagyis június 6-án tartotta Jablonszky Miklós előlése mellett beszámoló közgyűlést a városháza nagy termében. A pénztárosi jelentés, mely szerint az egyletnek 3 évi működése után 1047 frt 40 kr készpénz vagyona van, valamint a gazda kimerítő és részletes jelentése örvendetes tudomásul szolgált. Több egyleti ügy beható tárgyalása után megejtett a választás, mely egyhangulag történt és a következő eredményt tünteti fel: elnök Jablonszky Miklós, alelnök: Obradovics Stojko, titkár: Lambrecht Péter, a nőbizottság elnöknője: Tordai Györgyné, alelnöknői: Millasovits Sándorné és Hoffman Anna Keresztélyné. Ezen kívül megválasztott a 60 tagú nőbizottság, valamint egy 26 tagból álló női végrehajtóbizottság.

Csaló irodatiszt. A fehértemplomi törvénytörzsi, Lauffer Ede kubini járásbírói irodatiszt, a ki több rendbeli csalást követett el a peres felek kárára, országzserke körözi. Lauffer sikerült hamisítványokkal eddig leplezni tudta műveleit, míg a legutóbbi hivatalvizsgálat alkalmával végre napfényre kerültek csalásai.

A betörések epilógja. Mikor a mult hóban történt betörések oly nagy port vertek föl városunkban, a közigazgatási bizottságban Majanovics Pál meginterpellálta Mattanovich Adolf polgármestert a történetekre vonatkozólag. A polgármester hogy ez interpellációra felelhessen, felhívta Lestyan János főkapitányt, hogy a betörések történetéről s az annak folytán foganatosított nyomozatok eredményéről jelentést terjesztszen be hozzá. A terjedelmes jelentést már elkészítette Lestyan s amint abból olvassuk, elkövetett a mult hóban 14 betörés, amelyek közül négynek a tettese nyomoztatott ki. Ugyane jelentésben kiterjeszkedik Lestyan azon támadásokra is, amelyekben a betörések alkalmából részesült úgy ö mint az egész rendőrség s azokat méltánytalanoknak és indokolatlanoknak tartja akkor, amidőn Pancsován az utóbbi időben nagyobb büntény alig fordult elő, s a betöréseknél is az okozott kár még a 100 frtot sem éri el. Végül megjegyzi a főkapitány, hogy éppen ezért az éjjeli rendőri szolgálat ellátása tekintetében semmiféle újításra szükség nincs, azon kívül, amiket már ö saját hatáskörében megtett. Hanem van igenis egyéb tekintetben, de az is a nagy port felvert betörésektől függetlenül.

A színészet rendezése. Régtóta érzett hiányt fog pótolni az a szabályzat, amelyet a vidéki színészet rendezésére vonatkozólag dolgoztak ki a belügyi ministeriumban — ha életbe lép majd valamikor. A tervezett új rend szerint hazánkban csak magyar honpolgár lehet színigazgató, aki emellett az ügyvezetésben is járatos. Az igazgatónak nagyobb társulatoknál 2000, kisebbeknél 1000 forint óvadékat kell letenni és a társulatot köteles egész éven együtt tartani, legfőlebb két hónapi szünetet adhat. A szabályzat meghatározza azután a színügyi bizottságok működését, melyek a pályázatokat lehetőleg három évre kötelesek kiírni s kimondja, hogy hatáskörük csak az anyagi kérdésekre terjedhet ki, míg a művezetésre vagy szerződötetésre csak akkor, ha a közérdek úgy kíváná.

Diákok tornavizsgája. A pancsovai állami főgymnázium ifjúsága június hó 18-án a katonai gyakorlótéren tornavizsgálatot tart. Bevonulás a versenytérre d. u. 1/2 órakor történik, amikor kezdődik majd a vizsgálat is. Lesznek szabadgyakorlatok és szertornázás. Nem kedvező idő esetén a tornavizsgálat másnap délutánra halasztatik!

Érdekes házasság. Báró Schneben Miksa cs. kir. kamarás és vezérkari százados Temesvárt a mult hó végén Amerikába, New-Brightonba utazott, hogy ma megtartsa ott esküvőjét Benziger Felicitással, egy milliomos leányával.

Tömeges búcsújárás. Radnán a hires búcsújáró helyen az idei pünkösdi ünnepek alatt több mint 15,000 ember fordult meg. Az ájtatos búcsúzóknak legnagyobb része gyalog, de részben kocsin és vasuton is érkezett, hogy a kies fekvésű Mária templomban áldozhasson.

Idegen utónevek anyakönyvezése. A magy. kir. belügyminiszter egyetértve az igazságügyminiszterrel 49893/1898 sz. a. a következőket rendelte el: Minthogy az 1894 évi XXXIII. tcz. 28 §. általánosságban akként rendelkezik, hogy az állami anyakönyvek az állam nyelvén vezetnek, emélfogva azokat az utóneveket, amelyek a magyar nyelvben is előfordulnak, a házassági és halotti anyakönyvben is magyar nyelven kell bejegyezni, habár az illető házasságok és elhunytak utónevei a felekezeti anyakönyvben esetleg idegen nyelven vannak is bejegyezve. A személyazonosságra nézve támadható zavarok elkerülése végett megengedhető azonban ily esetben is, hogy, mint ezt a születési anyakönyvekre nézve az 1895 évi 86225 sz. a. kelt rendelet kimondta, a házasságok, azaz a bejelentő kívánságára, magyarul bejegyzett utónév után, az utónév zárójelben az illető nemzetiség nyelvén is bejegyzetessék.

„Hangulatok“. Ilyen czimvel e hó végén egy elbeszélés-kötet jelenik meg Nagy-Becskereken Semsey Gyula ismert nevű torontali hírlapírótól. A kötet ára 1 frt, mely szerző czimére Nagy-Becskerekre küldendő.

Követendő példa. Igazán követésre méltó szép példát közölnek velünk Sztarcsováról. Itt ugyanis a rom. kath. templomban a horvát anyanyelvű iskolásgyermekek állandóan magyarul énekelnek a szent misék alkalmával. Akárkinek tudható be ez a leg-határozottabban hazafias tény, minden esetre a legfőltlenebb dícséretet érdemli az illető.

Népszerű törvénytörzsi magyarázat. Köztudomású dolog, hogy a munkásemberek mennyire idegenkedtek az új munkástörvénytől. Sok helyütt valóságos revolúciót csaptak miatta. És mindez csak azért történt, mert nem ismerték és nem értették a törvényt és azt hitték, hogy bizonyosan új terheket rótt rájuk a törvényhozás. Ezért a földművelésügyi kormány a törvénynek népszerű magyarázatáról gondoskodott, melyből czélszerű volna hatóságainknak is több ezer példányt megrendelni s a munkások között szétosztatni, amint azt egyebütt csinálják.

Technikusok kirándulása. Az aradi mérnök és építész egyesület mintegy 15 tagja e hó 10-én szakszerű kirándulást rendez a vas-kapuzhoz, mely alkalommal városunkat is érintve a zimonyi milleniumi emléket és Belgrád nevezetességeit is megtekintik.

A tűzoltók majálisa. A starsovai tűzoltóknak hétfőn a vojloviczi erdőben tartott majálisa a legvigabb hangulatban folyt le s egyébként is váratlanul jól sikerült. Gyönyörű volt különösen a tűzoltók kivonulása egy óriási magyar nemzeti színű zászló alatt, élen Radanov Koszta gyakorló mesterrel. Ugy délután 4 óra tájban teljesen meglepetészerűleg a szomszédos homolicezi tűzoltók is eljöttek a majálisra Zatkalik János főparancsnok vezetésével. Nemsokára az egész közönség bevonult a starsovai Peszt-féle nagyterembe, ahol kivilágos-kivirradtig tartott a lelkes táncz.

Ezeréves ünnep. A réva-ujfalui közs. és állami iskolák tantestülete a saját növendékeikkel ma d. e. 9 órakor a volt „Zega“-féle házban — hazánk ezeréves fennállásának emlékére iskolai ünnepélyt rendez. Az ünnepély a „Hymnusz“ elénekülésével kezdődik meg, majd beszédeket tartanak Bernát András, Ortopán Christian, Malicza Zsófia, Gáspár János, Budimavics J. és szavalnak Stojka Szilvia, Erdeleán G., Veszey H., Vogel M., Steics, Sz., Sztancsul Paraszkeva, Roskulecz Márta, Nommer Teréz, Roszuloj Anna, Beko Danicza. Végül a „Szózat“-tal az ünnepélyt bezárják.

